

Vísindavøkan á ferð – bílegg ein granskara!

Síðst í september fer Vísindavøka at vera kring alt landið. Í sambandi við Vísindavøkuna 2015 hava ein røð av granskarum játtað at halda fyrilestrar kring landið í vikuni upp undir Vísindavøkuna. Hetta er í døggunum 21. til og við 24. september. Endamálið er at geva øllum føroyingum møguleika at uppliva part av Vísindavøkuni. Fríggjadagin 25. september verður ein heilur dagur við framløgum, framsýningum og tiltøkum í iNOVA í Tórshavn.

Við hesum bjóða vit skúlum, stovnum, fyrirkum, feløgum, kirkjum, samkomum og øðrum **at bíleggja ein granskara** at koma at halda fyrilestur hjá sær ein av døggunum 21. – 24. september. Tað kann bæði vera um dagin og um kvøldið.

Granskarin heldur ein fyrilestur um eitt avtalað evni í 30-45 minuttir og síðani er høvi til spurningar ella kjak.

Treytirnar eru einfaldar: Tann, sum tekur ímóti einum fyrilestrahaldara, skal lýsa við tiltakinum, eitt nú í telduposti til starvsfólk ella limir, á Facebook, við tíðindaskrivi ella lýsing í miðlunum. Tað skal vera ein uppvrpa á staðnum og mikrofon um neyðugt. Tað skal vera pláss fyri, at í minsta lagi 20 fólk kunnu koma til tiltakið. Granskararnir gera hetta sum part av sínum starvi og skulu ikki hava samsýning fyri fyrilesturin.

Avtalur verða gjørdar í tí raðfylgju, sum tað verður bílagt, so tey sum spyrja fyrst, hava fyrsta rætt. Tað ber væl til at biðja um fleiri fyrilestrar til sama stað, gjarna við eini raðfesting av, hvør fyrilestur ynsktur verður. Í fyrsta umfari tilskila vit okkum rætt til bert at játta ein fyrilestur til hvønn, sum bíleggur. Er rúm fyri tí, ber til at fáa fleiri.

Bíleggjast skal áðrenn 3. september á telduposti gransking@gransking.fo. Eftir hetta verður samlaða skráin almannakunngjørd á gransking.fo. Hon verður eisini prentað í Vísindavøkublaðnum, sum kemur í hvørt hús 16. september.

Granskararnir, sum hava játtað at halda fyrilestur, eru:

Agnes Mols Mortensen Fiskaaling:	Taraaling - frá spora til borðisk.
Anna Maria Fosaa Søvn Landsins:	Hvussu ávirka vit menniskju plantuvøksturin í føroysku náttúruni.
Ari Johanneson Jarðfeingi:	Elprísur og elektrifisering.
Ása Johannesen Fiskaaling:	Persónsleiki hjá rognkelsum: Hvørji eta flest lýs.

Bjarti Thomsen Jarðfeingi:	Vindur og orkugoymsla.
Erlend Viberg Joensen Søvn Landsins:	Føroyar traditióin og modernitetur -uttanfryri og partur av heimssamfelagnum. Við støði í tíðini eftir kríggið í 1945 til í dag – mentanar- og vinnulív, miðfyrising, kalda kríggið, altjóða sambond og stovnseting av vísinda- og vitanarstovnum.
Erlend Viberg Joensen Søvn Landsins:	Hvalastøðin við Áir miðskeiðis í 1960-árunum og í dag. Ein samleikandi ætlan at varðveita eitt ídnaðarminni.
Eydna í Homrum Havstovan:	Norðhavssildin fyrr og nú.
Hannis Gislason Fróðskaparsetrið:	Biostatistikur, bioinformatikkur og teldulívfrøði. Úrslit og ætlanir innan aligransking, heilsugransking og greining av pelagiskum fiskastovnum.
Hans Andrias Sølvará Fróðskaparsetrið:	Fólkaatkvøðan í 1946.
Hans Andrias Sølvará Fróðskaparsetrið:	Frá sjálvstýri móti loysing. Radikaliseringin av tjóðskapar- og sjálvstýrisspurninginum.
Hans Andrias Sølvará Fróðskaparsetrið:	Læknastríðið 1952-1956.
Heri Ziska Jarðfeingi:	Oljuleiting á føroyskum øki, frá byrjan til í dag.... og frameftir.
Jákup Reinert Hansen Fróðskaparsetrið:	Hin kristiligi barnalærdómurin – Katekismus-undirvísing í Føroyum. Við støði í 1700-talinum verður spurt, hvat børn og ung í Føroyum skuldu læra – og um tey so eisini dugdu tað.
Jan Arge Jacobsen Havstovan:	Makrelur í føroysku vistskipanini.
Jan Sørensen Søvn Landsins:	Djórálvskanningar sum amboð til at vísa á dálking.
Jana Ólavsdóttir Jarðfeingi:	Tankar um, hvussu heitar keldur verða til í Føroyum.
Jóhannis Danielsen Havstovan:	Kanningar av ferðing hjá- og dálking av lomviga, ritu, lunda, havhesti, likku, fiskimása og æðu.
Kári Mortensen Jarðfeingi:	Virkisætlan. Framtíðar orkuskipan í Føroyum.
Kári Mortensen Jarðfeingi:	Hvussu fáa vit veruliga gongd á elektrifisering av upphiting?
Kári Mortensen Jarðfeingi:	Elektrifisering av ferðsluni á landi og útbygging av varandi orkuframleiðslu.
Katrin Hoydal Umhvørvisstovan:	Hvat er sambandið millum kyksilvur, kol og hval?
Knud Simonsen Fiskaaling:	Møguleikar fyri sjóvarfallsorku.
Knud Simonsen Fiskaaling:	Rák á firðunum.
Kristianna Hammer Fróðskaparsetrið:	Lýsing av vón. Kanning av kvinnum, ið nýliga hava fingið staðfest undirlívskrabba.
Lis Mortensen	Náttúruarvur, - hvørja náttúru lata vit eftirkomarum okkara?

Jarðfeingi:	
Maria Dam Umhvørvisstovan:	Kanningar farnar í fisk.
Meinhard Eliassen Jarðfeingi:	Frá torvi til jarðhita.
Óluva Eidesgaard Jarðfeingi:	Tann dynamiska livandi jørðin í fleiri milliardir ár.
Pál Weihe Deildin fyri Arbeiðs- og Almannaheilsu:	Heilsuárin av dálkaðum mati úr havinum.
Símun V. Arge Søvn Landsins:	Sandur í fornfrøðiligum ljósi - heimildarmeingi og avbjóðingar.
Turið Madsen Jarðfeingi:	Hvussu vóru Føroyar fyri 50 milliónum árum síðan.
Turið Sigurðardóttir Fróðskaparsetrið:	Kynssamleiki í føroyskum barna- og ungdómsbókum.
Zakaris Hansen Fróðskaparsetrið:	Fjølbroyni í orðalag í føroyskum

Fyrivarni verður tikið fyri broytingum - annaðhvørt um onkur fær forfall ella um fleiri koma afturat.